

11.12. KLO 19.00
MUSIIKKITALO

HANNU LINTU
KAPELLIMESTARI

GERALD FINLEY
BARITONI

Peter Lieberson:

Songs of love and sorrow 30 min

1. Sonetti XLVI ("Des las estrellas que admiré,...")
2. Sonetti XII ("Plena mujer, manzana carnal, luna caliente...")
3. Sonetti LII ("Cantas y a sol y a cielo con tu canto...")
4. Sonetti LXIX (" Tal vez no ser es ser sin que tú seas...")
5. Sonetti LXXXII ("Amor mío, al cerrar esta puerta nocturna...")

VÄLIAIKA 20 MIN

Anton Bruckner:

Sinfonia nro 9 d-molli 63 min

1. Feierlich, misterioso
2. Scherzo. Bewegt, lebhaft
3. Adagio. Langsam, feierlich

Väliaika noin klo 19.40. Konsertti päättyy noin klo 21.15.
Suora lähetys Yle Radio 1:ssä ja Yle Arenassa.

**MUISTITHAN SULKEA
MATKAPUHELIMESI!**

Valokuvaaminen, videoiminen ja äänittäminen
konsertin aikana kielletty.

LINTUPERSEKTIIVI

”BRUCKNERILLE TEKEVÄT HYVÄÄ DYNAAMISUUS JA KIIHKO”

Vuosi sitten syyskauden päätöskonsertissa johdit Mahlerin kuudennen sinfonian (Traaginen), ja nyt johdat samaan vuodenaikaan Lieberonin Rakkouden ja surun laulut sekä Brucknerin yhdeksännen sinfonian. Onko joulunaika sinulle jotenkin erityisen vakavien ajatusten aikaa?

Toki jouluku herkistää ajattelemaan kaikenlaista, ja pimeässä suomalaisessa joulussa varsinkin on se oma henkinen haastavuutensa mutta itse asiassa en ajatellut kalenteria laisinkaan. Gerald Finley on hyvin kiireinen laulaja, ja hän sattui olemaan vapaana juuri nyt. Lieberonin *Songs of Love and Sorrow* on Finleylle tärkeä: se on hänen äänelleen sävelletty, hän on sen kantaisittänyt ja tuntee säveltäjän maailman hyvin läheisesti. Jo silloin kun hän oli täällä viimeksi, mietimme mitä tekisimme seuraavaksi, ja hän ehdotti tätä sarjaa. Tämän konserttiviikon aikana dokumentoimme sen maailman ensilevytykseksi levyille johon tulee mukaan myös Lieberonin sellokonsertto *The Six Realms*.

Ajankohtaa enemmän tämän konserttiohjelman ideana on ollut se, että esillä ovat kahden säveltäjän jäähyväisteokset. Sekä Lieberon että Bruckner todennäköisesti tiesivät säveltävänsä viimeistä kappalettaan ja ottivat sen teoksensa luonteessa huomioon. Lieberon eli vielä vuoden tämän laulusarjan säveltämisen jälkeen ja Bruckner tiesi jo neljä vuotta ennen kuolemaansa, ettei tule saamaan yhdeksättä sinfoniaansa valmiiksi.

Tällaisten teosten kohdalla on tietenkin väistämätöntä, että jälkimaailma pukee ne jonkinlaiseen suruhuntuun.

Lieberonin laulusarjaa leimaa kuitenkin lohdullinen optimismi, ajatus elämän virrasta ja rakkauden jatkuvasta läsnäolosta kaikessa olevaisessa. Surua vaimonsa Lorraine Hunt Lieberonin kuolemasta hän käsittelee Nerudan tekstien välityksellä mutta teoksesta tulikin sitten hänen oma musiikillinen testamenttinsa.

Lieberon oli siinä mielessä tyyppillinen säveltävä intellektuelli, että hänen synkretistisessä maailmankuvassaan länsimaiseen rationaalisuuteen voi ihan mutkattomasti liittyä buddhalaisia aspekteja. Tässä suhteessa hän muistuttaa Einojuhani Rautavaaraa, ja onkin mielenkiintoista nähdä, miten suomalaisyleisö ottaa hänen estetiikkansa vastaan.

En muista kovin usein nähneeni konserttiohjelmassasi Anton Brucknerin nimeä. Onko Bruckner sinulle sellainen säveltäjä, jota olet säästellyt myöhemmäksi?

Esitän kyllä säännöllisesti Brucknerin sinfonioista neljää, viimeksi tätä yhdeksättä *Verbier*’ssä viime kesänä. RSO:n ylikapellimestarikauteni aikana täällä on ravanut kaikenlaista Bruckner-eksperttiä joten olen itse halunnut keskittyä muuhun. Kaikki Brucknerin sinfoniat eivät minuun kolahda sillä tavoin, että haluaisin joskus tehdä ne kokonaisuutena samaan tapaan kuin Mahlerin sinfoniat viime kaudella; en siis ole ajatellut 65-vuotiaana ohjelmoida mitään Bruckner-zyklusta.

Mielikuva siitä, että Bruckneria johdaakseen pitää olla 75-vuotias saksalainen ukkeli, on syntynyt siitä, että siinä vaiheessa kun levyteollisuus alkoi

nousta 50- ja 60-luvuilla kaikki kapellimestarit, Keilberthit, Knappertsbuschit, Klempererit, Horensteinit ja muut todella olivat sellaisia. Mutta myös esimerkiksi hyvin nuoren Zubin Mehtan levytys tästä sinfoniasta 60-luvulta on fantastinen. Brucknerille mielestäni tekevät myös hyvää tietty dynaamisuus ja kiihko. Ei tarvitse olla vanha nähdäkseen hänen teostensa struktuurin. Itse asiassa, jos ei näe tätä struktuuria 23-vuotiaana, ei sitä näe myöskään 73-vuotiaana.

Kun nuori kapellimestari alkaa saada isoja keikkoja, häntä kiinnostaa enemmän joku Mahler tai Schönberg tai Stravinskin *Kevätuhri*, koska ne tarjoavat enemmän teknisiä ja intellektuaalisia haasteita, jännitystä ja oman aikamme värinää. En usko että on mitään muuta syytä siihen että Bruckner jää varjoon kuin se, että se ei ole yhtä seksikästä silloin uran alkuvaiheessa. Tosin olen huomannut, että nykyään nuoret kapellimestarit johtavat Bruckneria siinä missä muutakin, ja omina opiskeluaikanaanakin Bruckneria käytiin läpi sillä Jorma Panula oli ja on suuri Brucknerin tuntija.

Brucknerin asemaa sinfonikkona mielestäni vähän vääristää se, että aina jankutetaan niistä katedraaleista ja uruista - tähän se tehokkaasti vieroittaa nuoren kapellimestarin hänen musiikistaan. Minusta Brucknerissa on paljon romantista ilmaisua ja kiihkoa, myös tässä sinfoniassa. Hän oli toki vanha, sairas, sydänvaivainen säveltäjä, jonka kädet tärisivät ja sotkivat partituurisivut täyteen musteläikkiä, mutta yhdeksännessä sinfoniassa on ihan valtavasti emootiota mukana. Ei se ole pelkästään sitä että kasukka päälle, katse taivaaseen ja jalkiot soimaan.

Bruckner rinnastetaan usein toiseen jättiläissinfonioiden säveltäjään, Mahleriin. Miten heitä vertaisit?

Heidät tosiaan usein rinnastetaan, vaikka he eivät kuulu edes samaan sukupolveen. Bruckner oli Mahlerin opettaja. Mahler on jo jollakin tavoin meidän aikaamme yhteydessä; meillä on jokin ote hänen maailmaansa, mutta Brucknerin maailmaan sellaista ei enää ole. Se on Brahmsin ja Tšaikovskin maailmaa, ikäpolvea, joka alkaa olla meistä jo niin kaukana, että joudumme luomaan käsityksen siitä lähes pelkästään partituurin perusteella.

Aina kun luen Brucknerin partituureja, ymmärrän kyllä senkin, miksi Bruckner jakaa mielipiteitä. Jos sattui 1880-luvulla pitämään Brahmsista, ei ole mitenkään mahdollista, että pitäisi myös Brucknerista. Metodit, jolla Brucknerin sinfoniset osatekijät kiinnittyvät toisiinsa, on niin täydellisen erilainen: ei ole koskaan mitään orgaanista siirtymää; jaksot vain loppuvat ja sitten seuraa kuin veitsellä leikatun jotain muuta.

Pääjaksoja yhdistävät transiitot, joilla on helposti pituutta useita kymmeniä tahteja. Nuo pääjaksot ja välitteet kyllä muodostavat jonkinlaisen klassisen koulun mukaan määriteltävän kokonaisuuden, paitsi Brucknerin sinfonioiden finaalit, jotka eivät oikein muodosta sitäkään.

Viidennestä sinfoniasta lähtien hän onnistui luomaan koko teoksen läpi ulottuvan kaaren, jossa sinfonian alkupuoliskon asettamiin kysymyksiin tulee vastaus sen finaalisissa; tämä asetelma jatkui seitsemännessä ja kahdeksännessä sinfoniassa. Yhdeksäs sinfonia on mielenkiintoinen siksi, että siitä puuttuu juuri tuo

finaali. Varsinkin sen ensimmäinen osa esittää useita kesken jääviä ajatuksia, joihin neljäs osa olisi kenties tuonut vastauksen. Siksi teos on hyvin erikoinen kokemus. Se ei sulje ympyrää.

Bruckner luonnosteli mahdollista finaalia useita vuosia. Kun hän tajusi, että sinfoniasta ei tule valmista, hän jäi viilamaan kolmatta osaa, adagioa ja hioi sen yksityiskohtia erityisen suurella rakkauksella. Adagio ei varmasti olisi sellainen kuin on, jos sinfonian finaali olisi valmistunut. Osa ei ehkä ole Brucknerin paras hidas osa, mutta se on syvällisin ja järkyttävin. Sekin, että hän siteeraa adagion viimeisellä partituuriaukeamalla kahta edellistä sinfoniaansa, viittaa siihen, että hän oli antanut periksi.

Kolmiosainen sinfonia oli toki 1800-luvun lopulla melkoinen kummajainen. Mutta Brucknerin yhdeksännessä sinfoniassa on muitakin poikkeuksellisia ominaisuuksia, kuten epätavallisen kiukkuinen, uhkaava scherzo. Siinä on myös huomattavan paljon dissonansseja ja adagion riitsointinen huipennus hakee vertaistaan Mahlerin kuuluisasta kymmenennen sinfonian kauhunhuudosta.

Haastattelu Lotta Emanuelsson

PETER LIEBERSON: SONGS OF LOVE AND SORROW

Peter Lieberson (1946–2011) syntyi musikaaliseen perheeseen: hänen äitinsä oli balettiantissa ja koreografi Vera Zorina ja isänsä Columbia-levy-yhtiön johtaja Goddard Lieberson. Perusteellisesta koulutuksestaan huolimatta Lieberson ryhtyi päätoimiseksi säveltäjäksi vasta vuonna 1994. Kolme vuotta myöhemmin hän tapasi mezzosopraano Lorraine Hunt Liebersonin, josta tuli hänen toinen vaimonsa vuonna 1999.

Vuonna 2005 Lieberson sävelsi vaimolleen viisi Neruda-laulua, jotka Hunt Lieberson kantaesitti Esa-Pekka Salosen johtamien Los Angelesin filharmonikoiden kanssa. Vuonna 2006 Hunt Lieberson kuoli rintasyöpään. Peter Lieberson sävelsi hänen muistolleen vuonna 2010 uuden sarjan Pablo Nerudan runoja, *Songs of Love and Sorrow*, jotka Gerald Finley kantaesitti Bostonin sinfonikkojen kanssa. Peter Lieberson kuoli imusolmukesyöpään vuonna 2011.

”Luulen, että elämäntarinani viimeisen kolmen vuoden ajalta on samankaltainen kuin monilla muilla. Rakkauden ja surun perustotuudet ovat kokemuksia, jotka kaikki uskoakseni ymmärtävät hyvin. Ei ole todennäköistä kokea toista ilman toista, mutta kykymme rakastaa tekee elämästä erityistä”, kirjoitti Lieberson ”Rakkauden ja surun laulujen” valmistuttua.

Lieberson jakoi chileläisrunoilijan käsityksen rakkaudesta, ”jolla ei ole syntymää, eikä kuolemaa; se on kuin pitkä joki, vaihtuvissa maisemissa, vaihtuvilla huulilla”. Nerudan rakkaussonettien (*Cien sonetos de amor*, 1959) inspiraationlähteenä oli hänen kolmas vaimonsa

Matilde Urrutia. Runot ja Liebersonin musiikki kasvavat intiimin läheisyyden huikeista maantieteellisistä ja ilmastollisista vertailukohtista.

Viiden laulun jännite ulottuu kaipaavasta eroottiseen. Ensimmäisen laulun (*De las estrellas*) alkusoitto pohjustaa surun ja menetyksen tunteita. Toinen laulu (*Plena mujer*) on ylistys naiselle ja aistilliselle rakkaudelle. Kolmas laulu (*Cantas*) on sarjan keskus, jossa orkesteri kehystää lauluäänien ja meren ihailua.

Tal vez no ser uppoutuu syvimmälle mollidraamaan, tyhjyyden pelkoon. Finaali (*Amor mio*) kohoaa siitä kehtolaulumaisiksi jäähyväisiksi, josta kuultaa Liebersonin buddhalainen vakaumus ja ajatus kaiken jatkuvuudesta. Sana *Adios* (”Hyvästi”) toistuu lopussa neljästi, mikä voi tuoda mieleen Mahlerin Abschiedin *Das Lied von der Erdestä*.

PETER LIEBERSON: SONGS OF LOVE AND SORROW

XLVI DE LAS ESTRELLAS QUE ADMIRÉ

De las estrellas que admiré, mojadas
Por ríos y rocíos diferentes,
Yo no escogí sino la que yo amaba
Y desde entonces duermo con la noche.

De la ola, una ola y otra ola,
Verde mar, verde frío, rama verde,
Yo no escogí sino una sola ola:
La ola indivisible de tu cuerpo.

Todas las gotas, todas las raíces,
Todos los hilos de la luz vinieron,
Me vinieron a ver tarde o temprano.

Yo quise para mí tu cabellera.
Y de todos los dones de mi patria
Sólo escogí tu corazón salvaje.

XII PLENA MUJER, MANZANA CARNAL, LUNA CALIENTE...

Plena mujer, manzana carnal, luna caliente,
espeso aroma de algas,
lodo y luz machacados,
qué oscura claridad se abre
entre tus columnas?
Qué antigua noche el hombre toca
con sus sentidos?

XLVI

Tähdistä joita ihailin, monen
joen ja kasteen kostuttamista,
en valinnut kuin sen, jota rakastin
ja siitä lähin olen nukkunut yön kanssa.

Aallosta, yhdestä aallosta ja toisesta,
vihreä meri, vihreä kohme, oksa vihreä,
en valinnut kuin yhden ainoan aallon:
ruumiisi näkymättömän aallon.

Kaikki pisarat, kaikki juuret,
valon kaikki säikeet tulivat,
tulivat luokseni omia aikojaan.

Tahdoin itselleni sinun hiuksesi,
ja kaikista kotimaani anneista
valitsin vain villin sydämesi.

XII

Täysi nainen, omena lihaa ja verta,
lämmin kuu,
levien, mudan ja valon surveen
sakea tuoksu,
mikä pimeänkirkas aukeaa
pylväittesi välissä?
Mitä ikiaikaista yötä
ihminen koskettaa aisteillaan?

Ay, amar es un viaje con agua
y con estrellas,
con aire ahogado y brucas tempestades
de harina:
amar es un combate de relámpagos
y dos cuerpos por una sola miel
derrotados.

Beso a beso recorro tu pequeño infinito,
tus márgenes, tus ríos, tus pueblos
diminutos,
y el fuego genital transformado en delicia

corre por los delgados caminos
de la sangre
hasta precipitarse
como un clavel nocturno,
hasta ser y no ser
sino un rayo en la sombra.

8

LII CANTAS Y A SOL Y A CIELO CON TU CANTO...

Cantas y a sol y a cielo con tu canto
Tu voz desgrana el cereal del día,
Hablan los pinos con su lengua verde:
Trinan todas las aves del invierno.

El mar llena sus sótanos de pasos,
De campanas, cadenas y gemidos,
Tintinean metales y utensilios,
Suenan las ruedas de la caravana.

Pero sólo tu voz escucho y sube
Tu voz con vuelo y precisión de flecha,
Baja tu voz con gravedad de lluvia,

Tu voz esparce altísimas espadas,
Vuelve tu voz cargada de violetas
Y luego me acompaña por el cielo

Ah, rakastaa: matka veden ja tähtien
mukana,
tukahtuneen ilman ja jauhon
äkkimyräkän seassa:
rakastaminen on salamoiden kamppailua
ja kaksi yhden ainoan hunajan nitistämää
ruumista.

Suudelmin luotaan pienen
äärettömyytesi,
kuljen ääresi, jokesi, pikkuruiset kyläsi,
ja elimen tulen, joka muuntuu
nautinnoksi,

rientää pitkin veren kaitoja teitä
ja syöksyy lopulta kuin öinen neilikka,
kunnes se on, jos onkaan, välähdys
varjossa.

LII

Laulat ja auringossa ja taivasalla
äänesi pui laulullaan päivän viljan,
männyt puhuvat vihreällä kielellään,
livertävät kaikki talven linnut.

Meri täyttää kellarinsa askelin,
kelloin, ketjuin ja voihein,
metallit ja tarvikkeet helisevät,
karavaanin pyörät jylisevät.

Mutta vain sinun äänesi kuulen ja äänesi
nousee täsmällisesti kuin lentävä nuoli,
äänesi laskee sateen vakavan painon
lailla,

äänesi sirottelee korkeimpia miekkoja,
orvokein ladattuna äänesi palaa
ja tulee mukaani taivaan poikki.

LXIX TAL VEZ NO SER ES SER SIN QUE TÚ SEAS...

Tal vez no ser es ser sin que tú seas,
sin que vayas cortando el mediodía
como una flor azul, sin que caminos
más tarde por la niebla y los ladrillos,

sin esa luz que llevas en la mano
que tal vez otros no verán dorada,
que tal vez nadie supo que crecía
como el origen rojo de la rosa,

sin que seas, en fin, sin que vinieras
brusca, incitante, a conocer mi vida,
ráfaga de rosal, trigo del viento,

y desde entonces soy porque tú eres,
y desde entonces eres, soy y somos,
y por amor seré, serás, seremos..

LXXXII AMOR MÍO, AL CERRAR ESTA PUERTA NOCTURNA...

Amor mío, al cerrar esta puerta nocturna
te pido, amor, un viaje por oscuro recinto:
cierra tus sueños, entra con tu cielo
en mis ojos,
extiéndete en mi sangre
como en un ancho río.

Adiós, adiós, cruel claridad
que fue cayendo
en el saco de cada día del pasado,
adiós a cada rayo de reloj o naranja,
salud oh sombra, intermitente
compañera!

LXIX

Ehkä se ettei ole, on olemista niin
ettet sinä ole, ettet taita keskipäivää
kuin sinistä kukkaa, ettet kävele
myöhemmin sumun poikki, tiilien yli,

ilman sitä valoa, jota kannat kädessäsi
jota muut eivät ehkä näe kultaisena,
josta kenties kukaan ei tiennyt
että se kasvoi
kuin ruusun punainen alkuperä

niin ettet lopulta ole, ettet tule
äkkiä, houkuttavana, tuntemaan
elämäni,
ruusupensaassa puuskaa, tuulen vehnää.

ja siitä lähin olen koska sinä olet,
ja siitä lähin olet, olen ja olemme
ja rakkauden tähden vastakin olemme.

LXXXII

Rakkaani, kun suljen tämän öisen oven
pyydän sinulta
matkaa pimeään aitauksen poikki:
sulje unesi, astu taivaasi kanssa silmiini,
ojennu vereeni kuin leveään jokeen.

Näkemiin vain julma selkeys joka rojauti
joka ikiseen menneeseen päivään,
näkemiin jokainen kellon
tai appelsiinin säde,
terve oi varjo, vilahteleva kumppani!

En esta nave o agua o muerte
o nueva vida,
una vez más unidos, dormidos,
resurrectos,
somos el matrimonio de la noche
en la sangre.

No sé quién vive o muere,
quién reposa o despierta,
pero es tu corazón el que reparte
en mi pecho los dones de la aurora.

Pablo Neruda
teoksesta Cien sonetos de amor

Tässä laivassa tai vedessä
tai uudessa elämässä.
taas yhdessä nukumme
me henkiin heränneet,
olemme yön avioliitto veressä.

En tiedä kuka elää tai kuolee,
kuka lepää tai herää
mutta sinun sydämesi on se, joka jakelee
minun rintaan aamunkoiton lahjat.

Suomennokset: Jukka Koskelainen

ANTON BRUCKNER : SINFONIA NRO 9 D-MOLLI

Anton Bruckner (1824–1896) ryhtyi säveltämään yhdeksättä sinfoniaansa heti kahdeksannen sinfonian valmistumisen jälkeen vuonna 1897. Työ keskeytyi useita kertoja varhaisten teosten editointiin ja sairausjaksoihin. Brucknerin kuollessa vuonna 1896 valmiina oli kolme osaa ja finaali luonnoksina, joista on laadittu useita rekonstruktioita.

On selvä, että Brucknerin tarkoitus oli saada sinfoniansa valmiiksi, mutta tuntuu mahdolliselta, että hän lykätessään finaalin loppuun saattamista havaitsi rakennelmansa jollain tavoin ratkaisemattomaksi. Sinfoniasta julkaistiin 1900-luvun alussa kapellimestari Ferdinand Löwen vesittäjä versio ja Brucknerin alkuperäinen konsepti yleistyi vasta vuodesta 1932 alkaen.

Bruckner nojasi sinfonioissaan klassisiin rakennelmiin, mutta laajensi niiden aika- ja tilakäsitystä teemojen ryhmittelyllä, tauoilla, siirtymillä ja murskaavilla huipentumilla. Teemat muuntuvat ja hajoavat kiteytyäkseen tärkeillä hetkillä yksinkertaisiksi signaaleiksi. Vaikka sinfonioista löytyy yleensä tonaalinen suunnitelma, niin etenkin yhdeksännessä sinfoniassa se on hukutettu kromatiikkaan, joka hitaassa osassa astuu modernismin kynnykselle.

Brucknerin yhdeksäs sinfonia käynnistyy d-mollista, samanlaisesta juhlallisesta ja mystisestä alkuhämärästä (Feierlich, misterioso) kuin Beethovenin yhdeksäs sinfonia. Tremoloavaruuden eri kolkilta huhuilevat käyrätorvet kasvattavat ensimmäisen teeman kohisevaan huippuun, joka määrittää teoksen monumentaalisen mittakaavan. Laulavan toisen teeman esittely on uskottu jousille ja hiljainen kolmas teema liittyy mukaan oboesoolossa.

Sonaattimuodon rakennekaavioista ei ole suurta iloa. Teemojen kehittäminen

musiikillisen materiaalin alkumerenä kiiveten kerta toisensa jälkeen huipuille, joista avautuu joka kerran uusi näkymä. Kehittäminen ulottuu teleskooppimaisesti myös asteittain paisuvaan koodaaseen, joka upottaa musikin osan lopussa vaskiseen pauhuun.

Scherzoa (Bewegt, lebhaft) leimaa alussa harmoninen häilyminen oboen ja kolmen klarinetin leijuessa dissonoivasti pizzicato-säestyksen päällä. Pahat aavistukset lunastetaan päätätteen jyskyttäessä täydellä voimalla d-mollissa. Triotaitteesta (Schnell) ei löydy iloisia kansantansseja, vaan ländler-rytmit ovat muuttuneet jousien kuumeiseksi laukaksi, jonka yllä huilu livertää hermostuneena.

Finaali (Adagio: Langsam, Feierlich) alkaa jousiteemalla, joka tuntuu polttaneen intohimonsa karrelle. Bruckner luonnehti hidasta osaansa ”jäähäväisiksi elämälle”. Se kuvastuu harmonisen pohjan laajenemisessa, orkesterin jakautumisessa bassoon ja diskanttiin, sekä kehittyneiden katkeamisissa kuin suuntansa menettäneenä.

Siitä huolimatta marssi viimeiselle tuomiolle jatkuu. Seesteisten kohtausten aikana musiikki yrittää tarttua kauniisiin teemoihin kuin pelastusrenkaaseen, mutta ajautuu yhä uudelleen murjoviin kriiseihin. Viimeisen lamaannuttavan iskun ja raastavan riitasoinnun seurauksena musiikki jää tutisemaan nujerrettuna.

Kooda hohtaa E-duurin rauhallista valoa muistellen kahdeksannen sinfonian Adagiota ja seitsemännen sinfonian avauskutsua, taakse jäänyttä elämää. Käyrätorvien sulautuessa horisonttiin siintää näky tunteuttomasta tulevaisuudesta.

Antti Häyrynen

HANNU LINTU

Hannu Lintu aloitti Radion sinfoniaorkesterin kahdeksantena ylikapellimestarina elokuussa 2013 ja jatkaa näin jo vuosia jatkunutta menestyksestä yhteistyötä RSO:n kanssa. Kaudella 2019–2020 Lintu johtaa 14 konserttia Musiikkitalossa ja vie orkesterin Keski-Euroopan ja Japanin kiertueille.

RSO:n lisäksi Lintu vierailee kuluvala kaudella johtamassa mm. Montrealin, Detroitin, Chicagon ja Bostonin sinfoniaorkestereita, Pariisin orkesteria ja Hollannin radion sinfoniaorkesteria. Edellisellä kaudella hän debytoi Bostonin sinfoniaorkesterin ja Unkarin kansallisen filharmonisen orkesterin kanssa, sekä vieraili Baltimoren,

St. Louisin ja Cincinnatin sinfoniaorkesterien, Japanin uuden filharmonisen orkesterin, Singaporen sinfoniaorkesterin ja Hampurin radion sinfoniaorkesterin johtajana.

Lintu opiskeli Sibelius-Akatemiassa ensiksi sellon- ja pianonsoittoa ja myöhemmin orkesterinjohtoa Jorma Panulan johdolla. Hän osallistui Myung-Whun Chungin mestarikursseille L'Accademia Musicale Chigianassa Sienessa ja voitti Pohjoismaisen kapellimestarikilpailun Bergenissä vuonna 1994. Hän on levyttänyt mm. Ondine-, BIS-, ja Hyperion-levymerkeille.

12

GERALD FINLEY

Kanadalainen Gerald Finley kuuluu aikamme arvostetuimpiin bassobaritoneihin ja esiintyy aktiivisesti niin ooppera- ja orkesterisolistina kuin lied-laulajanakin. Hän esiintyy säännöllisesti monilla maailman huomattavimmilla oopperanäyttämöillä (mm. New Yorkin Metropolitan, Lontoon Covent Garden, Wienin valtionooppera sekä Glyndebournen ja Salzburgin festivaalit).

Finley tuli aluksi esiin varsinkin Mozartroolien ja saksalaisen liedin esittäjänä, mutta hänen ohjelmistonsa on sittemmin laajentunut keskeiseen romanttiseen ohjelmistoon (mm. Rossini, Verdi, Wagner, Puccini, Tšaikovski, Massenet) ja 1900-luvun musiikkiin (Debussy, Janáček, Bartok, Britten).

Finley esittää myös paljon uutta musiikkia, oopperassa mm. Oppenheimer John Adamsin *Doctor Atomicissa*, Jaufré Rudel Saariahon *L'amour de loinissa*, Harry Heegan Turnagen *The Silver Tassissa* ja nimiosa Reimannin oopperassa *Lear*. Monet

nykysäveltäjät ovat kirjoittaneet teoksiaan varta vasten hänelle, mm. Saariahon laulusarja *True Fire* on omistettu Finleylle.

Finley on tehnyt lukuisia CD- ja DVD-taltiointeja ooppera- ja konserttiohjelmistostaan ja saanut niistä monia palkintoja, mm. Grammyn Doctor Atomicista 2012 (paras oopperalevytyks). Lied-levytyksiä hän on julkaissut vakituisen lied-partnerrinsa pianisti Julius Draken kanssa.

RADION SINFONIAORKESTERI

Radion sinfoniaorkesteri (RSO) on Yleisradion orkesteri, jonka tehtävänä on tuottaa ja edistää suomalaista musiikkikulttuuria. Orkesterin ylikapellimestari on Hannu Lintu.

Radio-orkesteri perustettiin vuonna 1927 kymmenen muusikon voimin. Sinfoniaorkesterin mittoihin se kasvoi 1960-luvulla. RSO:n ylikapellimestareita ovat olleet Toivo Haapanen, Nils-Eric Fougstedt, Paavo Berglund, Okko Kamu, Leif Segerstam, Jukka-Pekka Saraste ja Sakari Oramo. Hannun Linnun kauden päätyttyä keväällä 2021 ylikapellimestarina aloittaa Nicholas Collon.

Suurten klassis-romanttisten mestariteosten ohella RSO:n ohjelmisto sisältää runsaasti nykymusiikkia ja orkesteri kantaesittää vuosittain useita Yleisradion tilausteoksia. RSO:n tehtäviin kuuluu myös koko suomalaisen orkesterimusiikin taltiointi kantanauhoille Yleisradion arkistoon. Kaudella 2019–2020 orkesteri kantaesittää neljä Yleisradion tilaamaa teosta. Lisäksi ohjelmassa on Yleisradion ja Helsingin juhlaviikkojen suurtuotanto, Schumannin *Kohtauksia Goethen Faustista*. Erityisaseman saavat myös Dmitri Šostakovitšin keskikauden sinfo-

niat ja konsertot. Toista kertaa järjestettävällä RSO-festivaalilla kuullaan Magnus Lindbergin uutuuksia ja suurteoksia. Kapellimestarivieraiksi saapuvat mm. Esa-Pekka Salonen, Herbert Blomstedt, Jukka-Pekka Saraste ja Sakari Oramo ja solisteina debytoi joukko kotimaisia nuoria.

RSO on levyttänyt mm. Mahlerin, Bartókin, Sibeliuksen, Hakolan, Lindbergin, Saariahon, Sallisen, Kaipaisen ja Kokkosen teoksia. Orkesteri on saanut levytyksistään Gramophonen kahdesti - Lindbergin klarinettikonserton levytyksestä 2006 sekä Bartókin viulukonserttonen levytyksestä 2018. Muita tunnustuksia ovat mm. BBC Music Magazine Award, Académie Charles Cros ja MIDEM Classical Award. Sibeliuksen sävelrunoja ja lauluja sisältävä levy palkittiin International Classical Music -palkinnolla (ICMA) 2018. Kotimaisen EMMA-palkinnon RSO on saanut 2016 ja 2019.

RSO konsertoi säännöllisesti ympäri maailmaa. Kaudella 2019–2020 orkesteri tekee Hannu Linnun johdolla kiertueet Keski-Eurooppaan ja Japaniin.

RSO:n konsertit lähetetään suorina lähetyksinä Yle Areenassa ja Yle Radio 1:ssä sekä taltiointeina Yle Teemalla ja Yle TV1:ssä.

**HUOMIOITHAN YLIHERKKYYDESTÄ KÄRSIVÄT
KANSSAKUULIJAMME, VÄLTÄISITKÖ VOIMAKKAIDEN
TUOKSUJEN KÄYTTÖÄ KONSERTISSA.
KIITOS!**